

Udvalg. Naar det betød væsentlige Forandringer, kunde man jo forhandle derom, men at man maatte naa til noget i den Retning, synes jeg man maatte kunne blive enig om. Et andet Punkt i Forslaget er Erstatningen for udførte Forbedringer. Det er jo ogsaa givet, at det hindrer en Mand, naar han ikke ved, om han kommer til at høste Nyttens af disse Forbedringer; thi saa vil han ikke føle Lust til væsentlig at forbedre hverten det Hus eller den Jordlod, han har, da der dog ikke er synderlig Fornøjelse ved paa den Maade at lægge sit Arbejde i Huset eller Lodden til andres Fordel. Er der derfor noget, der hindrer Foretageligheden, den private Virksomhed, saa er det dette, at man ikke ved, som jeg sagde før, om man høster det, man selv har faaet. Det er nu saa, at naar vedkommende faar sin Rug for den 1ste November — og det er han jo nødt til — saa ved han ikke, om han selv kommer til at høste den Rug, han har faaet. Jeg tror ogsaa, at det fra et nationaløkonomist Synspunkt betragtet maa siges at være et nationalt Tab, at disse Huslodder ere stilledes saaledes. Jeg er overbevist om, at naar vi kunde komme til Lejemaal paa længere Aaremaal, vilde det være en national Gevinst, idet da alle disse smaa Gjere vilde tage fat og forbedre deres Jordlodder. Idet jeg i øvrigt ikke, da ogsaa denne Sag tidligere har været til en mere udførlig Behandling i Tinget, skal komme ind paa Enkeltheder i Forslaget, skal jeg endnu kun gentage, at er der noget, der giver Haab og Fortrøstning til Fremtiden, giver Lust til Arbejdet, opfordrer til Foretagelighed, fremmer Glid og Nøjsomhed, er det det, at man har Foden under eget Bord og dyrer om ikke sin egen Jord, saa dog i alt Fald den, man har Raadighed over for en længere Aarrække, saa at man kan høste Frugterne af det Arbejde, man har nedlagt i Jorden, og være stillet saaledes, at man, om man skulde blive sat ud af en eller anden Grund, har Ret til Erstatning for det Arbejde, man har udført. Derfor skal jeg, idet jeg slutter disse Bemærkninger, indstændig anmode det høje Ting om, at man endelig en Gang vil lægge et Arbejde ind paa at faa dette Spørgsmaal løst paa en tilfredsstillende Maade. Det vil ikke alene blive til Gavn for alle de vedkommende, hvem dette Forslag tilsigter at hjælpe, men det vil ogsaa — det er min fulde Overbevisning — i nationaløkonomist Henseende blive en Gevinst for Samfundet.

Judenrigsministeren (Hørring): Det foreliggende Forslag falder i tre Af-

delinger, nemlig §§ 1 og 2, der omhandle en vis modificeret Fæstetvang, der skal lægges paa Jordlodder, som ere større end 2 Skpr. Land, §§ 8 ff., der fastsætte en Uopfygelighed med Hensyn til Lejerforhold for Huse og Huslodder paa Landet, og endelig §§ 3—7, som indeholde Regler, hvorved der sikres Fæstterne eller Lejerne af Huse paa Landet Erstatning for de Forbedringer, de have bekostet paa deres Huse. Hvad disse to første Afsnit angaar, skal jeg først tillade mig at henvise til, at nu sidder jo Landbotommisjonen med sit Arbejde, der væsentlig gaar i samme Retning, som dette Forslag omhandler. Landbotommisjonen har jo til Opgave at fremkomme med Forslag til Revision af Lovgivningen om Landejendommens Udnyttning og Sammenlægning, en Opgave, som Landbotommisjonen allerede har løst, idet et saadant Forslag er indsendt til Ministeriet og er under Behandling der. Om jeg kan fremsætte Forslag til en ny Lov om Landejendommens Udnyttning og Sammenlægning i denne Samling, kan jeg ikke sige, men i hvert Tilfælde vil den blive fremsat først i Begyndelsen af næste Samling. Den anden Opgave, Landbotommisjonen har, er, som bekendt, at udrede en Plan, hvorefter der paa gunstige Vilkaar kan tilvejebringes Jordlodder for Landarbejdere. Det Formaal, der saaledes foreligger for Landbotommisjonen, er jo i alt væsentligt det samme, som har været tilfældet med de to Afsnit af det foreliggende Forslag, jeg har nævnt, og jeg skal derfor henstille, om det vilde være rigtigt at tage denne Sag op i denne Samling og søge nu at faa et Lovforslag gennemført angaaende Forhold, om hvilke man maa sige, at de henhøre under Landbotommisjonens Virksomhed. I ethvert Tilfælde vil man ikke kunne behandle dem fyldestgørende, med mindre man ved, paa hvilket Stade Landbotommisjonen staar med Hensyn til de Opgaver, der ere stillede den. Det vil let ses, at det Arbejde, man nu gør her, nødvendigvis skal omgøres, naar man gaar til at behandle Landbotommisjonens Forslag.

Hvad nu ellers Lovforslaget angaar, indfører § 1, som jeg har nævnt, en modificeret Fæstetvang for Jordlodder paa Landet, der ere selvstændig matrulerede og over 2 Skpr. Land. Det Forslag, som har tjent til Forbillede i saa Henseende, nemlig et Forslag, som var fremme — det har vist været fremme flere Gange paa Rigsdagen — senest i Samlingen 1890—91, havde den Bestemmelse: „Fæstetvang skal herefter gælde paa Godser for ethvert Jordbrug med Tiliggende af 2 Skæpper Hartkorn eller derover, eller af mindst 2 Tdr. Land geometrisk